

SÈRIE 4

En tots els exercicis i opcions, les puntuacions parcials de totes les preguntes són orientatives. Les respostes proposades per la pauta són indicatives i en cap cas exhaustives. El corrector o correctora aplicarà el seu criteri per prendre en consideració altres respostes que consideri correctes, en tot cas valorarà positivament –a més dels continguts conceptuals– l'ordre en l'exposició, la precisió i el llenguatge emprat, i tindrà més en compte i valorarà positivament allò que els alumnes aportin, més que allò que deixin de dir. També valorarà positivament la utilització de la terminologia geogràfica i la claredat en l'exposició.

Exercici 1. Mapa dels parcs eòlics a Espanya

[2,5 punts en total]

Pregunta 1

[0,5 punts]

Han de ser àrees amb vents constants i amb força suficient per moure les pales de l'aerogenerador, generalment dalt d'altiplans i serres exposats a vents que bufen sovint.
(0,50 punts)

Pregunta 2

[0,50 punts]

El percentatge d'energia elèctrica produïda en els parcs eòlics està actualment al voltant del 22% (2018). La seva contribució respecte del total ha anat en augment els darrers anys: el 2005 era al voltant del 7% i el 2010 ja assolía el 17%.

Es valorarà que l'estudiant subratlli la importància de l'energia eòlica, tant en comparació amb les altres renovables com per la seva aportació al total.
(0,50 punts)

Pregunta 3

[1,50 punts]

L'avantatge principal de l'energia eòlica és que és una font d'energia renovable i neta.
(0,50 punts)

Els inconvenients dels parcs eòlics estan relacionats amb els impactes visuals i paisatgístics que provoquen, i el seu efecte sobre els ocells quan interfereixen amb les seves rutes de desplaçament.
(1 punt)

Criteris de correcció

Geografia

Exercici 2. La Unió Europea

[2 punts en total]

En aquest exercici es proposa la verificació dels aprenentatges referits als apartats 2: “El procés de construcció europea. Fortaleses i problemes”, i 3: “La posició demogràfica, econòmica, social i cultural de la Unió Europea en el món”, del bloc de continguts 1, “Catalunya i Espanya, a Europa i el món”, del document de concreció del currículum.

Pregunta 1

[0,5 punts]

L'alumnat podria esmentar diversos dels objectius següents:

(0,1 punts per cada objectiu correctament contestat fins a un màxim de 0,5 punts.)

- *L'establiment de vincles polítics i socials, a més dels econòmics i comercials.*
- *La creació de la ciutadania europea.*
- *La unió monetària i econòmica: creació de l'euro i del BCE.*
- *Política exterior i de seguretat comuna.*
- *Cooperació judicial i policial.*
- *Millora de les institucions comunitàries.*
- *Avenç en la cohesió econòmica i social dels Estats.*

Pregunta 2

[1 punt]

El 1957 es va signar el Tractat de Roma, que va crear l'organització anomenada *Comunitat Econòmica Europea (CEE)*, formada pels sis Estats fundadors següents:

França, Alemanya, Bèlgica, els Països Baixos, Luxemburg i Itàlia

(0,6 punts)

Es valorarà també amb 0,1 punts cada país correctament identificat al mapa fins a un màxim de 0,4.

(0,4 punts)

Pregunta 3

[1 punt]

Els drets que es veuran afectats són els següents:

- Dret a viure i desplaçar-se per la UE sense discriminació per la nacionalitat.
- Participació en la vida política de la UE.
- Dret a la protecció d'ambaixades i consolats diferents dels del seu país.
- Dret de petició al Parlament europeu.
- Dret a dirigir-se al Defensor del Poble europeu.

(Es valorarà a raó de 0,2 punts cada dret correctament identificat.)

Exercici 3. Mapa del nombre de treballadors en el sector agrari i en la indústria agroalimentària

[2,5 punts en total]

Pregunta 1

[1 punt]

L'alumne ha de destacar que la indústria agroalimentària només està relacionada amb la producció agrària local de manera parcial. Hi ha productes que es produeixen i s'elaboren majoritàriament al propi territori, però d'altres, no.

(0,50 punts)

Aquest és el cas, per exemple, dels productes elaborats que provenen de zones agràries fora del país o que requereixen diverses matèries primeres per a la seva elaboració. En aquest cas, històricament s'ha tendit a ubicar la indústria agroalimentària prop del mercat consumidor, com ara l'àrea metropolitana de Barcelona.

(0,50)

Pregunta 2

[0,5 punts]

Comarca	Indústria agroalimentària
1- Alt Urgell	B- Productes làctics
2- Baix Ebre	D- Elaboració d'oli
3- Garrotxa	A- Productes del porc
4- Baix Llobregat	E- Producció molt diversificada
5- Alt Penedès	C- Vins i caves

(0,1 punt per cada encert, fins a 0,5 punts.)

Pregunta 3

[1 punt]

Tant l'increment del regadiu com de l'elaboració de productes de qualitat han estat les estratègies principals per assegurar un increment del valor de la producció agrària que sigui capaç de mantenir l'activitat en un context de pèrdua continuada de pes econòmic de l'activitat agrària.

(0,50 punts)

La diferència principal resideix en el fet que, a través del regadiu, es pretén assegurar un volum de producció per explotació que sigui suficient per assegurar els ingressos dels pagesos, mentre que, en el cas de la producció de qualitat, l'increment d'ingressos s'obté a través de l'augment del preu de venda d'un producte que garanteix unes característiques específiques valorades pel potencial comprador.

(0,50 punts)

Criteris de correcció

Geografia

Exercici 4. La mobilitat urbana

[2,5 punts]

Pregunta 1

[0,5 punts]

D'acord amb la Carta de Leipzig, aprovada el 2007 per la Unió Europea, les ciutats sostenibles són aquelles que tenen entre els seus objectius essencials:

- Controlar l'oferta de sòl urbà i l'especulació.
- Consolidar espais públics d'alta qualitat.
- Modernitzar les xarxes d'infraestructures de transport.
- Afavorir l'equilibri social.
- Protegir el desenvolupament cultural.
- Mantenir la coherència entre les funcions urbanes (residencial, industrial, comercial, cultural, etc.).

(0,1 punts per cadascun dels objectius correctament explicats, fins a un màxim d'0,5 punts.)

(Es deixa al criteri del corrector la pertinència d'altres objectius)

Pregunta 2

[1 punt]

Algunes diferències podrien ser les següents:

(Es deixa al criteri del corrector la pertinència d'altres diferències.)

A la ciutat compacta, la concentració de població, serveis i activitats en una àrea reduïda escurça distàncies i facilita la implantació de serveis com el transport col·lectiu, fet que fa que la mobilitat sigui més sostenible ambientalment.

(0,25 punts)

Malgrat això, la persistència d'un elevat ús del transport privat provoca greus problemes de contaminació de l'aire de la ciutat, sobretot en els episodis de situacions meteorològiques que afavoreixen la persistència del boirum.

(0,25 punts)

A les ciutats de baixa densitat o disperses, la gran extensió espacial que ocupa el poblament urbà implica una gran mobilitat de la població en els desplaçaments diaris, els quals s'efectuen majoritàriament amb vehicle privat amb un gran consum de recursos energètics i alta emissió de gasos hivernacle.

(0,25 punts)

El consum de sòl de la ciutat dispersa és molt elevat i comporta la disminució de l'extensió dels hàbitats naturals i la seva fragmentació, amb impactes sobre la biodiversitat de la regió.

(0,25 punts)

Criteris de correcció

Geografia

Pregunta 3

[1 punt]

Mobilitat	Avantatges	Desavantatges
Cotxe privat	<ul style="list-style-type: none">- Comoditat- Independència	<ul style="list-style-type: none">- Contaminació de l'aire- Consum d'energies no renovables
Autobús	<ul style="list-style-type: none">- Més econòmic	<ul style="list-style-type: none">- Contaminació de l'aire- Consum d'energies no renovables
Tren i metro	<ul style="list-style-type: none">- Més econòmic- Més sostenible perquè disminueix molt el consum energètic per passatger transportat en relació amb el transport privat	<ul style="list-style-type: none">- Adaptar-se als horaris
Bicicleta	<ul style="list-style-type: none">- Sostenible- Independència- No contaminant	<ul style="list-style-type: none">- Conflictes amb vianants per ocupació de les voreres

(Es valorarà a raó de 0,10 punts cada un dels avantatges o inconvenients esmentats fins a un màxim d'1 punt.)

El corrector tindrà en compte la pertinència d'altres respostes no recollides en la pauta.

Exercici 5. Els paisatges de l'alta muntanya

[2,5 punts]

Pregunta 1

[1 punt]

L'alumnat hauria de relacionar l'absència del bosc i el predomini dels prats alpins amb les baixes temperatures característiques del clima de l'alta muntanya que impedeixen la formació de boscos per sobre dels 2.200-2.300 m d'altitud.

(0,5 punts)

Altres característiques del clima de muntanya que intervenen en l'absència del bosc i la substitució d'aquest per les gespes i prats alpins són la neu que s'acumula a les cotes més altes i el fort vent que es registra a les carenes.

(0,5 punts)

Pregunta 2

[1,5 punts]

Les activitats humanes tradicionals a l'alta muntanya han estat la pastura dels ramats transhumants i l'explotació forestal. El bosc va recular i les gespes i els prats van ocupar grans extensions més enllà de les seves zones climàtiques respectives. El despoblament de les zones de muntanya va comportar un descens de la pressió humana en aquest ecosistemes i va afavorir la recuperació del bosc en detriment de zones de pastura.

(1 punt)

Recentment, les estacions d'esquí i el turisme de muntanya han comportat la construcció de zones residencials i noves vies d'accés a l'alta muntanya, i l'aparició de noves problemàtiques com ara la modificació del paisatge, l'increment de la freqüentació de les àrees properes a les zones residencials i turístiques i la contaminació.

(0,50 punts)